

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **I. N.**, zast. Mgr. Ivou Svobodovou, advokátkou, se sídlem Leštínská 12, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 4. 2008, č. j. 32 Az 61/2007 - 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Zástupkyni žalobce Mgr. Ivě Svobodové, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4800 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 29. 4. 2008, č. j. 32 Az 61/2007 - 40, zamítl žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 9. 2007, č. j. OAM-1-657/VL-20-08-2007, a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost, v níž požádal o ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti. Usnesením ze dne 5. 6. 2008, č. j. 32 Az 61/2007 - 59, krajský soud ustanovil pro řízení o kasační stížnosti stěžovateli zástupkyni Mgr. Ivu Svobodovou, advokátku. Kasační stížnost poté byla doplněna podáním zástupkyně stěžovatele ze dne 8. 7. 2008.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy

stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že stěžovateli byla soudní ochrana již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publikovaným ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 933/2006, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu není jenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Zde je nutné uvést, že stěžovatel žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil a Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti jeho kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

Stěžovatel v kasační stížnosti a jejím doplnění namítá, že žalovaný před vydáním rozhodnutí nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci, čím porušil ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 34 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) a v důsledku toho i nesprávně právně posoudil jeho žádost o azyl. Podle stěžovatele rozhodnutí žalovaného nevyplývá ze zjištěných podkladů, tj. není zde logická vazba mezi rozhodnutím a podkladem pro ně. V zemi původu je stěžovatel ohrožen na životě, nemá se kam obrátit o pomoc, protože stát takové poměry trpí a podporuje je. Domnívá se, že v jeho případě se jedná také o humanitární důvody ve smyslu § 14 zákona o azylu. V této souvislosti se stěžovatel odvolává na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ve věci Cruz Varas z roku 1991, A-201, § 69 - § 70 a rozsudek ve věci Vilvarajah z roku 1991, A-215, § 3. Poukazuje rovněž na čl. 53 Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, vydané Vysokým komisařem OSN. Podle názoru stěžovatele krajský soud dostatečně neuvážil možnost udělení humanitárního azylu z důvodu sloučení rodiny stěžovatele, případně doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny. Stěžovatel upozorňuje na skutečnost, že kvůli politickým změnám probíhajícím na Ukrajině po tzv. pomerančové revoluci vznikla jazyková bariéra mezi národnostními menšinami a ukrajinsky hovořícími státními institucemi v důsledku čehož byla ztížena jeho možnost dalšího rozvoje v tamním pracovním a společenském životě. Navíc se stěžovatel nacházel bez kontaktu se svou matkou a těhotnou snoubenkou, které obě trvale žijí v České republice. Stěžovatel požaduje ustanovení tlumočníka do ruského jazyka, nařízení veřejného projednání věci, ustanovení bezplatného právního zástupce z řad advokátů, osvobození od soudních poplatků a přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. S ohledem na výše uvedené, zejména na zájem dítěte, stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 4. 2008, č. j. 32 Az 61/2007 – 40, zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení.

V žádosti o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel uvedl, že o udělení azylu žádá, protože má ruské kořeny a vyrůstal v ruské rodině. Zmínil útisk ze strany ukrajinských

orgánů spočívající ve vnucování ukrajinského jazyka a ukrajinských zákonů a konstatoval, že nemůže žít sám mezi ukrajinským obyvatelstvem. Poukázal na to, že chce být s rodinou (manželka a matka žijí v ČR).

Krajský soud shodně s žalovaným podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. a) a b) neshledal, když konstatoval, že v postupu žalovaného ve správním řízení nezjistil stěžovatelem namítaná pochybení procesního charakteru. Krajský soud dále uvedl, že stěžovatel nebyl ve své vlasti politicky aktivní, jím vyslovený obecný nesouhlas s politickou situací na Ukrajině, který na veřejnosti nebo jakýmkoliv jiným způsobem vůbec neprojevil není a nemůže být považován za uplatňování politických práv a svobod, či jako zastávání určitých politických názorů ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu. Rovněž tak nepřijetí na vysokou školu, které žalobce považuje za diskriminační proto, že přijímací řízení probíhalo v jazyce ukrajinském, neshledal krajský soud za skutečnost podřaditelnou pod některý z azylově relevantních důvodů, když důvodem nepřijetí byl nízký počet získaných bodů. Za správné, zákonné, odpovídající zjištěným informacím a náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu. Se závěry žalovaného se krajský ztotožnil také ohledně hodnocení splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu.

Námítky stěžovatele uváděné v kasační stížnosti považuje i Nejvyšší správní soud za nedůvodné, a to jak s ohledem na obsah spisu a s ním spojená skutková zjištění, tak i s ohledem na obsah odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu i krajského soudu, kde se oba tyto orgány s relevantními skutečnostmi vypořádaly.

Námítky týkající se nedostatečného soudního přezkumu postupu správního orgánu při zjišťování skutkového stavu bez upřesnění konkrétních pochybení jak soudu, tak správního orgánu, byly již předmětem množství rozhodnutí zdejšího soudu, namátkou lze uvést například rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 1 Azs 112/2004 - 61, kde soudu konstatoval, že *za situace, kdy námitky učiněné v kasační stížnosti zůstávají v rovině obecného nesouhlasu s rozhodnutím žalovaného nelze tvrdit, že by žalovaným provedené dokazování bylo nedostatečné a skutková podstata, ze které správní orgán vycházel, neměla oporu ve spise*, www.nssoud.cz, či rozsudek ze dne 27. 10. 2005, č. j. 1 Azs 174/2004 - 103, www.nssoud.cz, ve kterém Nejvyšší správní soud konstatoval, že *nezjistil, že by k některým námitkám či podkladům stěžovatelkou předložených nebylo přihlédnuto a nebyly označeny žádné konkrétní údaje či skutečnosti, které měly být při přezkoumání krajským soudem pominuty*.

Povinnost správního orgánu zjistit úplně a přesně skutečný stav věci je limitována tvrzeními žadatele o azyl, což Nejvyšší správní soud vyjádřil např. ve svém rozsudku ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 - 47, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 42, www.nssoud.cz.

Účelem humanitárního azylu a přezkumem výroků rozhodnutí o této formě azylové ochrany se Nejvyšší správní soud zabýval např. ve svém rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, www.nssoud.cz, či v rozsudku ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38, www.nssoud.cz, a v rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, www.nssoud.cz. V těchto rozsudcích Nejvyšší správní soud uvedl, že na udělení azylu z

humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry.

Nejvyšší správní soud neshledává důvodnou ani námitku stěžovatele k otázce doplňkové ochrany. Žalovaný správní orgán i krajský soud se otázkou doplňkové ochrany zabývaly a podle názoru Nejvyššího správního soudu také dostatečně vypořádaly, když posoudily a vyhodnotily, že stěžovatel v průběhu řízení neuvedl žádné skutečnosti, které by opodstatňovaly doplňkovou ochranu.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

Stěžovatel rovněž požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V situaci, kdy byla kasační stížnost odmítnuta, se Nejvyšší správní soud tímto návrhem již nezabýval, nehledě na to, že odkladný účinek nastává podáním kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany (dříve: azylu) přímo ze zákona – § 32 odst. 5 zákona o azylu.

K žádosti o osvobození od soudních poplatků Nejvyšší správní soud uvádí, že souzená věc je od soudních poplatků osvobozena ze zákona (§ 11 odst. 2 písm. ch) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích a nebylo proto třeba o osvobození rozhodovat.

Stěžovatel dále požadoval ustanovení tlumočníka do ruského jazyka a nařízení veřejného projednání věci. Nejvyšší správní soud k tomu konstatuje, že otázka ustanovení tlumočníka by se stala aktuální v případě, že by ve věci bylo nařízeno jednání. Podle ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s. o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání. Považuje-li to za vhodné nebo provádí-li dokazování, nařídí k projednání kasační stížnosti jednání. Podle názoru zdejšího soudu předložený spis obsahuje dostatek informací pro to, aby bylo možno ve věci rozhodnout. Nařízení ústního jednání se proto jeví jako nadbytečné a v daném případě by odporovalo zásadě rychlosti a hospodárnosti řízení (procesní ekonomie).

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

Odměna zástupkyni stěžovatele Mgr. Ivě Svobodové, advokátce, která mu byla k jeho žádosti ustanovena usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. 6. 2008, č. j. 32 Az 61/2007 - 59, byla stanovena za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení a písemné podání soudu ve věci samé (doplnění kasační stížnosti ze dne 8. 7. 2008) podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Za výše uvedené úkony tak náleží zástupci stěžovatele odměna ve výši 2 x 2100 Kč podle § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu a dále režijní paušál ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Ze spisu nevyplývá, že by ustanovená advokátka byla plátcem daně z přidané hodnoty, ustanovené zástupkyni se tedy přiznává náhrada nákladů řízení v celkové výši 4800 Kč. Uvedená částka bude zástupkyni stěžovatele vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. září 2008

Nygrínová

JUDr. Dagmar

předsedkyně senátu